

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy ujj-utcza. Jóna ház. 1704. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bémmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI ÁR:

Öt-hasabos petitior egyzeri hozzászólás 5 kr. — Helyesülj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitász 4 hasabos petitiorért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiacz. Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

Budapest, jan. 4.

(Ö.) A szélsőbal lapjait boszantja, hogy az országos szabadelvű párt tagjai a miniszterelnöknel tisztelegni voltak. Egészen elfutja szemüket az epe, hogy Csáky olyan őszinte, magyaros izű szavakkal tolmácsolta a párttagok jó kívánattal telt érzelmeit; egészen önkívületbe ejti őket a merészség, hogy Csáky gróf elmerete mondani azt, a mi igaz; hogy elmerete mondani, hogy volt bátorsága hangsúlyozni azokat a mozzanatok, mely a kormány politikájában mint kimagasló pontok, ily ünneplés pillanatokban minden országban felemlítettnek szoktak. Hogy volt hozzá bátorsága rövid, összefoglaló rajzát adni azon helyzetnek, mely hazai viszonyaink hí képe s hogy összegezi merte azon eredményeket, melyek az 1878-ban össze jött parlament és a kormány vállvetett szorgalmának gyümölcsei.

A szélbal lapjait előnti az epe — a méregtől s ha már rendre, sorra, tételtől tételre nem lehetett a hazugságba meríteni Csáky szavait, — de annyit csak megtesznek mégis, hogy kiméletlen durvasággal rohanják meg a párt-embereket alkalmi, — szívők, lelkők, meggyőződésük által sugallt kinyilatkoztatásait, a mely kinyilatkoztatást pedig, annyira legalább is köteles lenne megtisztelni minden ellenpárt, a meny nyiben e kinyilatkoztatások sem nem parlamentben történtek, se nem előrendelt hivatalnokok által tétettek, hanem független képviselők intencióit képezik, tolmácsolják; s a melyeket gorombasággal megrohanni, gunyolni — több mint durvaság.

Olvassa el végig a Csáky gróf üdvözlésében felsorolt dolgokat akármelyik ellenzéki polgár; olvassa el aztán a nyomomban a miniszterelnök által adott választ. Aztán kérdezze meg magától, hogy hol rejlik a Csáky beszédében az a felhányt szolgáló, és tulhajtott dicséret? Vagy hol van a miniszterelnök válaszában a prókator-fogás, — a valótlanság.

Az a szolgálótalán, mikor Csáky azt mondja, hogy e hazának szüksége van tehetség, erény s hazafiasággal bíró erélyes kipróbált férfura, ki az ország kormányzatát a jövőben is megmondolva s államférfini komolysággal vezesse, mint Tisza? Lehet, hogy

a szélsők ebben az enuntióban szolgálótalán látják. Hiszen nekik, kiknek jelszavuk s elemük a tekintélyek leránczígálása, a hazafiaság, lelkiismeretesség s becsületességben hitnek minden kormányférfi, sőt minden ellenpárti férfi irányában megengedése — nekik az ilyesmi szolgálótalán tetszhetik.

Nekik szolgálótalán tetszik minden önértékes szó, mely a nemzet békés és az adott államközi viszony alapjánjára tovafejlődését, gyarapodását, boldogulhatását reméli, akarni s hangoztatni meri. Nekik szolgálótalán tetszik minden szó, mely nem az enyészetet, pusztulást, romlást, erkölcsi bukást hirdeti — s mely nem kétségbejéjteni, de lelkesíteni, mely nem ábrándozni, kalandozni, türelmetlenkedni, felforgatni, — de tünni, munkálkodni, — s e türelmes, becsületes, de hosszú munka árán boldogsághoz jutni hívja a nemzetet!

Nagy kérdés pedig mihez kell több férfiaság. Ahhoz-e, hogy a nemzetet legnagyobb megpróbáltatásaiban is erények öntudatára ébresztjük, — kitarásra bátorítsuk s a megkezdett alkotások zavartalan folytatásában megtartassuk, — vagy pedig ahoz, hogy kétségbejéjtsük, — s megkínáljuk az öngyilkosság százféle mérgével, fegyverével?

Beszéljenek bármit ott az epével telt ajkuk! Beszéljenek szolgálótalánról, impertinenciáról, prókatorkodásról; durva kiabálásukra most és a közeljövőben is az események s majd a választásoknál a nemzet nagy zömének sziklafala adja meg a visszhangot!

S beszéljenek ők bármit, annyitény marad, hogy a nemzetre zavartalan, biztos fejlődésnek csak úgy nézhet elébe, — ha mint a miniszterelnök mondá, „nem a lehetetlent ígérők, nem a szemkápráztatók, nem a meglévő is kockára tevők”, — szóval nem az ámitókra, hanem azokra bizza magát, kik elfogultságtól menten, komoly elhatározással és a nemzet közjává az olesó népszerűséggel fel nem cserélve, ha mindjárt a czúra népszerűség árán is azon lesznek, hogy a szeretett hazanépe, sok küzdelme dacára is, ne a beláthatlan zavarokban, de a meglévő alapok tovább építésében s erősítésében találja fel jövője zálogát.

Fent mondtuk — hogy tehát ne az ámitókra bizza sorsát. Azt mondja ám a szélsőbal, hogy mi ámitunk.

Közeledik a választás. Minden párt elibe rajzolja, saját fellegása és lelkiismerete szerint a mult, a jelen és a jövő képét a választók elébe.

Minden választó azt veszi meg, a melyiket jobban kedveli.

Persze legzírabb lesz a szélső baloldal által rajzolt tulipiros kép. Jó lesz gondnal beletekinteni? s majd kitűnik, hogy hol az ámitás!

A legégetőbb szükség.

Debreczen, jan. 5.

Az országnak legégetőbb s legnagyobb szüksége a közigazgatási ügyek rendezésére van; ezt óhajtja most mindenki, ezt lesi, várja az egész ország, erről beszélnek most a palotától kezdve az utolsó kunyhóig s valljuk meg az igazat, méltán.

Hogy közigazgatási ügyeink részben igen gyenge állapotban vannak, nem tagadhatjuk, már pedig az állami közigazgatási teendők összege, azok pontos keresztlívtele, jókarban tartása, biztos, ügyes és lelkiismeretes kezelése képezi alapját, fennállását, mondatnók virágzó állapotát minden államban. A mely államban a közigazgatási teendők vagy annak egyik vagy másik ága, a melyek az államháztartás szálait s így az állam fennállását képezik — rossz, rendetlen s nem lelkiismeretes kezeltek, ott nincs személy és vagyonszükség, szenvedő és tengő állapotba jut az ipar, kereskedelem és gazdálkodás, ellenben a kor kívánalmi szerint országos törvények által rendezett, ügyes és szakavatott kezek által, lelkiismeretes vezérelt közigazgatás mellett, jó, biztos és virágzó állapotba jut bármely állam is.

Most már Istennek hála törvényeink vannak s még egy pár ide vágó törvényen kívül nem hiányzik egyéb, mint az azok végrehajtására hivatott közegek képességének meghatározása s én azt hiszem, hogy ha a közel multban az ország fővárosában lefolyt közigazgatási enqueten elmondottakat összevetjük, ki jó, hogy a közigazgatási hivatalnokoknak képességét (akár választott, akár kinevezett legyen az — mert hisz ez magában véve nem nagy

fontossága, de mindenesetre örökös —) qualificatio és az előleges képességi vizsga fogja meghatározni.

Ez az, a mire nekünk nagy szükségünk volna.

Ez akadályozná meg azon borzasztó állapotot, hogy némely tisztviselő arról, hogy mi az a törvény, hogyan és kik által hoztatnak azok, még csak tudomással sem bír, már pedig engedelmet kérek, de ennek tudását nancsak egy tisztviselőtől, de az ország bármely polgárától is meglehet kívánni s a ki törvényünkről csak annyi fogalommal bír, hogy az csak a betűk halmazából áll, hogyan tudja az azt helyesen, szabatosan alkalmazni? fájdalom, sehogyan!

Valóban csudálatos, hogy míg a tudomány és a hivataloskodás bármely ágához, vagy bármely művészethez, mesterséghez folytonos tanulás kívánatik, addig ehez az isten adta közigazgatási teendők végzéséhez — a mi pedig bármely államnak is ugyszólva talpköve, az írás és olvasás nagy mesterségén kívül egyéb nem szükséges.

Valóban visszas állapot.

Hogy tehát ezen természetellenes állapot a jövőben meg legyen akadályozva és hogy közigazgatási tisztviselővé csupán csak oly egyén lehessen, ki annak minden tekintetben megfelelni képes — óhajtható volna, miszerint az ezen legfontosabb pályára lépő egyének a qualification kívül — mely ügyvédi oklevél vagy legalább is elméleti államvizsgálati bizonyítványból állana — vegyes bizottság előtt vizsgaleletre volnának bocsájtandók, mely vizsga nagyon természetes, hogy írás- és szóbeliségből állana.

A segéd és kezdő személyzet képességét pedig az érettségi bizonyítvány határozná meg.

Ilyen elemekből kikerült hivatalnokok aztán képesek volnának közigazgatási ügyeinket szabatosan és helyesen kezelni.

Gyulafi.

— Az állami bevételek az 1880-dik év utolsó negyedében a következő eredményeket tüntetik fel a mult évhez képest:

Októberben	1.594.940 forint
Novemberben	2.763.170 "
Decemberben	1.551.980 "

Összesen: 5.910.090 forinttal több jött be, mint a megelőző év megfelelő időszakában.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Három halál.

Elbeszélés.

VÉRTESI ARNOLD-tól.

(Folytatás.)

Ha azon figyelmet, melylyel Dienes bátyám a még mindig szép asszony iránt viseltetett, tekintetbe vettem, arra a következtetésre kellett jönnöm, hogy az én jó nagybátyám a szép asszonynak bizonyára kevés szamu titkos imádói közé tartozik. Egy este ugyan nem elég arra, hogy az ember itéletet hozzon, hanem egy 50 éves agglégény platói vonzalmá nem oly rejtélyes dolog, hogy azt könnyen észre ne lehessen venni.

Nem azért vagyok unokaöccse, hogy rosszat beszéljek róla. Meglehet, hogy nekem is csak úgy rémlett az, mintha Dienes bátyám valami platói vonzalmat táplálna. Senki más nem látzott azt észrevenni, legkevésbé maga Szalárdyné.

Az adomázó compessoror folytatta a társaság s még inkább az ömaga mulatására anekdotáit. Most éppen egy régi restauratiónalis adomába kezdett, de alig kezdett hozzá, elharapta a szót s hirtelen elhalgatott.

Csodálkozva néztem reá. Lesütötte fejét s egészen meg volt zavarodva. Kilátszott be-

lőle, hogy érzi, hogy most valami bolondot tett. Ki akartam segíteni a derék urat s közbeszóltam:

— Bizonyos, hogy sok mulatságos eset fordulhatott elő a régi restauratióknál. Többi közt...

Itt egy pillanatra én is elakadtam. Szemeim Szalárdy ur szemével találkoztak s oly zord, fenyegető kifejezéssel tapadtak reám ez ember szeméi, hogy meghökkenve elakadt a szó ajkamon. Homloka komor redőbe húzódott s keskeny ajkait még őszébb harapta, mialatt villogó szeméit folyászt rám szögeve tartotta.

De pillanat alatt legyőztem az első meghökkenés érzetét s szinte szégyeltem, hogy megijesztini hagytam magamat egy haragos tekintet által. Főtámadt bennem a dacz s különösnek találtam, hogy ez ur ily modorban tudtja elégedetlenségét, ha vendégek a társalgásnak oly tárgyára mennek át, a mi neki nem tetszik. E fenyegető, parancsoló tekintet ingerelt s éppen azért folytattam szavaimat:

Többi közt az 1847-ki restauratióról hallottam mulatságos eseteket. Épen e megében történt. Önök talán többet hallottak róla. — Gondolom a fehér tollasokon esett meg Kis-Patakon...

Ez egyenes félhívás volt az adomázó compessoror urhoz, most már nem elsiminti akartam a társalgást, hanem éppen e tárgyá viszszavezetni.

Jól tudom, hogy nem volt udvarias cse-

lekedet, a mit tettem, de föl ingerülve a házi ur csodálatos modora és zsarukoi tekintete által, legalább azon perczen, nem tudtam udvariasabban cselekedni. Még azonfölül azt tettem, hogy lehet legnyájásabb képpel fordultam Szalárdyhoz:

— Meglehet, hogy mindezt hiábavaló, frivol dolognak méltóztatik tartani, a miről nem érdemes beszélni, ámbár volt ennek az 1847-ki restauratióknak, amint hallottam ugyancsak komoly oidaia is. Hanem ha önnök úgy tetszik, mi csak a mulatságos oldala mellett maradtunk.

Nem felelt rá, de láttam ajkát reszketni. Megfoghatatlan és rejtélyes dolognak tűnt föl előttem, hogy szavaim ily hatást tehettek reá. Semmi józan magyarázatát nem találtam e dolognak.

De nem sokáig volt időm tündönni rajta. A mint a házi őrrel a házi nőre esett pillantásom, bámulástól, meglepetéstől csaknem kövé meredtem. Halottalvány volt a házi nő s reszketett egész testében. Láttam, hogy erőt akar venni magán s nem bírja legyőzni fölindulását.

A vacsora vége felé voltunk éppen. Sietve körülhordták az utolsó tál ételt; senki sem nyult hozzá. Szalárdyné lassan fölemelkedett székeről, még mindig reszketett; fölkelünk a vacsorától.

Szalárdy más szobába kíserte nejét. Kérdőleg tekintettem nagybátyámra, de ez nem felelt, kedvtelentül, nehezeitől elfordította

tőlem fejét. Hallgatva, komor, rosszul eső némaságban várakoztunk ott. Mind a két közbirtokos vendégtársunk pipájával veszdődött; nagybá yám hasonlóképp. Tömték belé a dohányt erősen.

Valami öt perc mulva visszatért a házi ur. Udvariasan bocsánatot kért: neje véletlenül rosszul lett s kénytelen volt szobájában maradni s lefeküdni. Nem tesz semmit, egy kis rosszul lét semmi egyéb, reggelre egészen elmúlik; sőt már most is jóformán elmúlt, pár perc alatt vége. Teljesen fölösleges a legkisebb aggodás is.

Ez utóbbi szavak főleg Dienes bátyámhoz voltak intézve s egyrészt, gondolom, meglepetésül szolgáltak arra nézve is, hogy orvosi segítségét nem veszik igénybe.

Szalárdy aztán megkísérelte a társalgást kissé föleleveníteni, de igen nyomott maradt a hangulat, csak egy cörtetve, immelámmal folyt a társalgás s csakhamar sietett mindenki hazamenni.

Szalárdy tartóztatott, hogy maradjunk még, de észre lehetett venni, hogy csak formáságból teszi. Nem maradtunk.

Nagybátyám még pár orvosi tanácsot adott bucsuzás közben. Szalárdy megköszönte; reméli, hogy jól fog aludni neje s holnap reggel már semmi baja s meghívott mindnyájunkat holnap estére.

Hidgen, udvarias, aristokratikus modora alatt is látni véltem még mindig a benső izgatótságot, nyugtalanságot nyomait. Kezét nyuj-

40 kr.
5 kr.
5 kr.
60 kr.
60 kr.
— frt.
10 kr.
10 kr.
30 kr.
30 kr.
30 kr.
30 kr.
30 kr.
30 kr.
20 kr.
22 kr.
52 kr.
25 kr.
25 kr.
35 kr.
10 kr.
30 kr.
20 kr.
25 kr.
20 kr.
35 kr.
y kész-

DO

B1

B2

Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap reggel a fővárosból Bécsbe utazott.

A múlt év folyamán az országgyűlésen benyújtott törvényjavaslatok száma 81-re rug. Ebből esik az előbbi ülészekre 55, a most folyóra 26.

Montgias gróf egyik bécsi lapban nyilatkozatot tesz közzé mind ama híreket illetőleg, melyeket lapunk is közölt. "Egy hűtlen diplomata" cím alatt. Nyilatkozatában csak megerősíti, hogy ő mint levelezgetett politikai ügyekben Beaconsfielddel és társaival, s esetleg mint fecsegett ki olyan dolgokat, melyeket mint követségi tanácsosnak titokban kellett vala tartania. Egyedül azt tudja folhozni melegségül, hogy levelezésének folytatására egyedül az a bizalmas baráti viszony ösztökölte, mely Angliának több államférfival öszekött. Ami természetesen épp oly kevésbé teszi jóvá az elkövetett hibát, mint a hogy azt kimenteni nem képes. Montgias gróf mint Bécs aristokratikus körében beszélik, kiszándékozik vándorolni Ausztria-Magyarországra. Azt mondják, hogy e lépésre ugyanazon okok vezérik, amelyek lelépésre is kényszerítették.

Hírek az udvar köréből.

Az Idei első udvari bál Bécsben január 18-án kedden lesz.

A királyné elismerése. A királyné a "Veres kereszt" neoylet azon tagjainak, kik maguknak az egylet körül és a jótékonyág terén a legtöbb érdemeket szereztek, legközelebb egy elismerő okmányt fog átnyújtani. A Schickedanz által a fenti célra készített vázlatot megtekintés és jóváhagyás végett már át is küldték a királynénak, ki azt újév napján Ivánka Imrének, mint az egylet elnökének, azzal a megjegyzéssel küldte be, hogy a vázlatot csekély módosítással elfogadják. Mint a "Hircsarnok" értesül, a királyné ezen elismerő okmányokat a trónörökös lakodalmá után, Budapestben vala időzése alatt az illetőknek személyesen fogja átnyújtani.

Király ő felsége szabadelvűsége. A "M.-g." értesül következő érdekes tényről, mely újabb bizonyítéka uralkodónk szabadelvűségének. Kossuth iratai második kötetének megjelenése után ő felsége e napokban parancsot adott, hogy a könyvnek eddig megjelent két kötetét eliebe terjesszék, hogy elővashassa. A legelsőbb környezetből néhányan tekintettel a könyv ismeretes irányzatára — bátorokdakt tisztellettjes észrevételeket megtenni az uralkodónak, ki erre kijelentette, hogy tudja, mily meggyőződésekkel vall Kossuth irataiban, mindazáltal határozott kívánsága a művet elővasni. Ezzel természetesen be volt végezve a dolog, s ő felsége kívánságának azonnal elég tétetett.

Gyönyörű karácsonyi ajándékot küldött a királyi arjának. Az ajándék gyémánt és drágagyöngyökből összeállított diademből áll, mely rendkívül nagy értéket képvisel. A gyönyörű Izabella spanyol királyné tulajdonát képezték, ki azokat néhány évvel ezelőtt Párisban eladatta és így jutottak aztán egyik bécsi ékszerárus birtokába.

A választott bíróság.

A porta azon jegyzékében, melylyel visszutasította a választott bíróságot azt indítványozza, hogy conferentiát tartsanak a hatalmak, a melybe Törökországot és Görögországot is hívják meg. E javaslat nem fogadtott el.

Mindezek dacára sem tekinthető még összeomlottnak a választott bíróság eszméje, mert nem tartják véglegesnek a porta visszutasító nyilatkozatát a választott bíróság ügyében. Oroszország és Angolország nyomatékosan támogatják a francia részről tett indítványt és óhajják, hogy a porta által ígért

totta mindnyájunknak. Mintha egy darab jég érintette volna kezemet, oly hideg volt keze.

II. — Kedves bátyám, — szoltam, midőn egyedül maradtunk — nagyon lekötelezve, ha sziveskednék fölvilágosítani, ugyan miféle rejtélyes és különös uri család ez a Szalárdy-család. Nem tudom mit tehettem, vagy mit mondhattam, amí okot adhatott ily felháborodásra s mégis ugy hiszem, én voltam oka ez egész jelenetnek.

Dienes bátyám fölsohajtott. — Isten őrizzen meg Lajos, hogy még egyszer szójj Szalárdyék előtt a régi tisztújításokról, vagy bármiről, mi azzal összefüggésben áll.

— Ebből, kedves bátyám, még csak annyit értek, hogy Szalárdy ur híhetőleg nem barátja a municipális alkotmányának. De ez még nem elég. A rejtély megfejtését, kedves bátyám!

— Meg fogod hallani, — szolt az öreg ur komolyan és szomoruan.

Késő este volt. A nagy fali órán a mutató már tizenegyen tul ment. Szemben ülünk egymással, nagybátyám és én. Köztünk egy kis asztal s az asztalon a gyertya állt.

— Husz évvel ezelőtt már ismertem Szalárdy német — kezdé nagybátyám; — akkor még Istvánfalvy Hedvignek neveztek s 16-ik évében volt éppen. Soha szebb s korára nézve kifejtettebb leányt nem láttam. Hanem büszke volt, csaknem oly büszke, vögy talán még

előzékeny lépések közeledési pontot képeznek az ujonnan meginduló tárgyalásokra nézve. A porta fenntartja decz. 14-ki jegyzékében foglalt azon biztosítást, hogy ő nem fogja megkezdni az ellenségeskedéseket.

A hadikészülődések hiányos volta kéte lyeket ébrezt az iránt is, vajjon Görögország abban a helyzetben lesz-e, hogy már a közel jövőben megkezdhesse a támadást. — A bizalmas tárgyalások, melyek a választott bíróság visszautasítása folytán keletkezett új helyzet fölött az angol, német és osztrák-magyar kabinetek közt folynak, teljesen biztosítottak tüntetik föl az európai egyetértés további fenntállítását.

Melyik képviselő mennyit beszélt a múlt évi országgyűlésen?

A nyilvános ülések összesen 443 órát és 30 percet vettek igénybe, ugy hogy egy ülésre átlag 3 óra 21 1/2 perc esik.

Az egyes ülések leghosszabb tartama 5 óra 25 perc, legrovidebb 10 perc volt.

A mi a nyilvános ülésekben történt felszólalásokat illeti, a kormány és pártja részéről legtöbbször Tisza Kálmán miniszterelnök, azután Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter és Hegedüs Sándor a pénzügyi bizottság előadója voltak kénytelenek felszólalni, a mi leginkább abban leli magyarázatát, hogy az elmúlt évben két budgetvita folyt le.

Felszólaltak pedig ez év folyamán: Tisza Kálmán miniszterelnök 190-szer s a felszólalások összesen 1440 percet, vagyis ke-rekszámban épen 24 órát vettek igénybe.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter 88-szor szóalt fel, 575 percet, vagyis 9 órát és 35 percet véve igénybe.

Hegedüs Sándor 73 felszólalása 588 percet, vagyis 9 órát és 48 percet igényelt.

Legközelebb áll hozzájuk a kormánypárti képviselők közül Vécsey Tamás, a kérvényi bizottság előadója, ki 48-szor szóalt fel és 165 percet, vagyis két órát és 45 percet vett igénybe.

Az ellenzéki szónokok közt a felszólalások számára nézve első helyen áll Madarász József 93 felszólalással, mely ő szesen éppen 600 percet, vagyis teljesen 10 órát vett igénybe.

Utána jön Helfy Ignác 50 felszólalással, melyek összes tartama 730 percet vagyis 12 órát és 10 percet tett. Tehát dacára, hogy Madarász felszólalásainak száma a Helfy felszólalásainak majdnem kétszeresét teszi, az utóbbiak tartama mégis 2 óra 10 percczel meghaladja az előbbiek tartamát.

Még felülbőve ez a számarány Eötvös Károly felszólalásainál, ki csak 12-szer beszélt ugyan, de e 12 beszéd 420 percet vagyis teljes 7 órát vett igénybe, ugy hogy minden beszédére átlag 35 perc esik.

A felszólalásokhoz jelentékeny contingenszt szolgáltatott Orbán Balázs is, ki 44-szer szólt, összesen 454 percig, vagyis 7 óra 34 percig; továbbá Thaly Kálmán, ki 32-szer szólt, összesen 530 percig, vagyis 8 óra 50 percig és Mocsáry Lajos 30 felszólalással, melyeknek összes tartama 425 perc, vagyis 7 óra és 5 perc.

A mérsékelt ellenzék szónokai közt Ráth Károly 23 felszólalással (305 perc), Apponyi Albert gr. 15 felszólalással (315 perc), Pulszky Ágost 15 felszólalással (367 perc), Szilágyi Dezso 13 felszólalással (155 perc) és Lichtenstein József 10 felszólalással (268 perc) szerepelnek.

A leghosszabb beszédeket mondták: Szilágyi Dezso és Grünwald Béla, a tavaszi budget vita alkalmával mindegyikük 1 óra 50 percig szólván. Ugyan ez alkalommal Tisza Kálmán miniszterelnök és Lukács Béla egyenkint 1 óra 5 percig, Apponyi Albert b. pedig épen 1 óráig beszélték. Legközelebb állnak ezekhez Mocsáry Lajos, Gulner Gyula, Szerderkényi Nándor, Pulszky Ágost, és Gaál Jenő, mindegyik 1 óráig tartott budget-beszédével.

büszkébb, mint atya az öreg Istvánfalvy alispán. Még most is előttem áll képe mindkettőnek: a ragyogó leánynak és a kevely alispánnak vastag, borzos szemöldökével, tömött, ősz bejuszavval, széles vállával és azzal az erős, menydörgő hangzsal, mely csak parancsolásra látszott teremte. Tizenkét évig volt a megye első alispánja; négy tisztujtáson egymásután mindig megválasztották. Mikor az ötödicszöri választásnál megbukott s mást választottak helyébe, elkéült s lerogyott a megyeház kapujában. Holtan emelték föl a földről. A guta megütötte.

— Valóban, — viszonám, — ez megrendítő hatást tehetett leányára s most már érteni bírom, hogy e tisztujtási emlékek még mindig megrázzák idegzetét. Altalán ugy látszik, szerfölött ingerlékeny idegzettel bír.

Annak, mit előbb rejtélynek véltam, magyarázata valóban nagyon egyszerűnek látszott. Semmi csoda, semmi rendkívüli dolog s mégis meg van fejtve.

Nagybátyám karomra tette kezét s halkán szolt:

— Még nincs vége, Lajos. Rettenetesebb emlék van még őszeköve ama tisztujtásokkal. Eppen azon évi restauratio, melyről te ma szóltál, irtózatoss esemény emléket köti fel Szalárdy német lelkében szüntelen. Szegény szszony, meynyre megtört! Ha te láttad volna, mint én láttam őt, a ragyogó büszke leányt, midőn fölvetette szép kevely fejét, mintha daczolni akarna az éggel s a gyarú földi embe-

Az ősi budget vita leghosszabb beszédeit Eötvös Károly és Lichtenstein József mondták, az előbbi 75, — az utóbbi 70 percig szólván.

Átlag a leghosszabb beszédeket szokta mondani Eötvös Károly, ki nek egy egy felszólalására — mint már megjegyeztük — 35 perc jutott, utána Lichtenstein József átlag 26.0 percczel, azután Pulszky Ágost 24.5 percczel, Apponyi Albert gr. 21 percczel, Thaly Kálmán 16.5 percczel, Helfy Ignác 14.5 percczel, Mocsáry Lajos 14.5 percczel, Ráth Károly 13.5 percczel, míg a miniszterelnök felszólalásai átlag csak 7.5 percet, a pénzügyminiszteréi 6.5 percet vettek igénybe.

Irodalom és művészet.

— Új lapok. A "Fővárosi Napilap" cz. társadalmi és szépirodalmi közlöny özv. Kádas Józsefné szül. Verán Anna kiadásában és Dr. Komlóssy Ferencz szerkesztésében jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 14 ft. Félévre 7 ft. Egy hóra 1.20 kr. — "Bars" czim alatt Léván kis új hetilap jelent meg. Ára egy évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr. Szerkesztői Holló Sándor, társzerkesztők Szováthy Lajos, Ordódy Lajos, Konkoly Sándor.

— Phidias egy mesterműve. Athén főváros tanácsa december 31-én a következő táviratot intézte a londoni lordmayorhoz: "Ama pillanatban, midőn egész Görögország fegyverben áll, azt az örvedetes hírt jelenthetjük, hogy a győzedelmes Minerva szobra, Phidias egyik mesterműve, ujra egészen megtaálattott.

— Egy grófnő operetteje. O'Donnelle Malvina grófnő operettét írt, melyet, a miut az a szövegkönyvből és zongorajátékból tellett, a napokban nézett át Várady Antal és Erkel Sándor s a műről mindketten teljes elismeréssel nyilatkoztak. Az operette, melynek ugy szövegét, mint zenéjét O'Donnelle grófnő szerezte, "Párisi soubrette" czimet visel s ha lehető máris ez évadban fog színpadra lépni a budapesti népszínházban.

— Bartók Lajos, ki a "Legszebb" cz. vígjátékával jóraavot kezdetet mutatott be a dramai téren, mint halljuk egy új vígjátékot nyujtott be a nemzeti színházhoz. E darab a jelen modern társadalom életétől meríté tárgyát s így szerzőjének alkalat ad ismert szatirikus tehetségét a legteljesebb mértékben emelni érvényre.

— Magyar mű a belga királyi pár előtt. Közölték annak idejében, hogy Zichy Jenő gróf "Az 1880. évi belga nemzeti kiállítás s a belga ipar fejlődéséről" czimú művét Saisy Amade tanár által francia nyelvre is lefordította s ebtől több példányt — gyönyörű díszkötésben — Belgium bécsi követéhez azok kérelme kapcsán küldött be, hogy azok egy-egy példányát hódoló tisztelettel jelölje a belga királyhoz, királynéjához, Stephania hercegnőhöz s a belga miniszterekhez eljuttatni sziveskednék. A belga követ a karácsonyi ünnepek alatt személyesen nyujtotta át a munkát a királyi családnak, mely Zichy gróf nyelvet igen szivesen fogadta s főleg a királyné lepte meg kellemesen az, hogy neki, mint hazánk kül-lövitjének, a francia szövegű díszpéldányon kívül, még egy magyar szövegű példányt is nyujtott át a bécsi belga követ.

— A Debreczeni Protestáns Lap* első száma a következő változatos és érdekes tartalommal jelent meg: Előfizetési felhívás; Gondolatok az új év kezdetén. Tóth Sámuelről; A mi ige hirdetésünk; Tanári konferentia; Irodalmi szemle; Gyászlap; Különfélék; Országos reformált egyházi segélyalap; Felsőbb hatóságai rendeletek és az új büntető törvénykönyv; A tárczában: Csokonai Vitéz Mihály írta Haraszti Gyula. Szerkesztői üzenetek. Ára egy évre 4 ft, félévre 2 ft.

Napi hírek.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, előfizetéseik szives megújítására, hogy a lap-

szétküldésében fönnakadnak a történet s fölösleges példányokat ne nyomassunk. Lapunkat a kiadóhivatal ezentúl csak előfizetőknek és azon t. munkatársainknak küldi, kik gyakrabban egy vagy másnémet dolgozatukkal szivesek támogatni a lapot.

— Blaháné Debreczenben. A művésznő mint értesülünk holnap déiben visszautazik a fővárosba. A színházi előadást tegnap is végignézte, s azt hisszük hogy a tegnapielőttinél valamivel öszszévágóbb előadást több kedvvel nézte. — Ma a helybeli róm. kath. temetőben nyugvó férje sírját látogatta meg, a mit sohasem mulaszt el, valahányszor városunkba jó. Ugy halljuk, hogy szingagatónknak sikerült a művésznőt Márcziusban néhány vendégszerelésre megnyerni, a minek bizonynyal szivéből örül közönségünk minden rétege, mely őt soha sem fogja elfeledni. — Blahánéről olvassuk egy fővárosi lapban, hogy két hó óta minden üres idejét a cimbalomnak szenteli. A művésznő annyira megkedvelte ezen nemzeti sajtószertü hangszert, hogy ritka lelkesedéssel és buzgalommal tanul. Blaháné Pinter Pál, a népszínház zenekarának jeles cimbalmos oktatója a cimbalomjátékban.

— A honvédtisztli casinó olvasó egylete tegnap közgyűlést tartott melyen előknök gróf Csáky Tivadar ur ezredes, alelnöknek pedig Becsei honvéd őrnagy urak lettek megválasztva.

— Személyi hír. Szabó Antal belügyminiszteri fogalmazó a "D. E." volt szerkesztője, családi körében városunkban időz.

— Egerfarmosi Kandó Ödön helybeli huszár főhadnagy, ki a 16. számú Clam Galias huszárezredben szolgál, ő felsége a cs. k. kamarási méltóság díjmentesen adományozta.

— Essipoff Anette. Legközelebb rendkívüli évetben fog részeseüli városunk műértő közönsége, ugyanis E s s i p o f f Anette zongora-művésznő fogja hangversenyt tartani. Essipoff a szt.-pétevári conservatóriumban képezte ki magát s legtehetségesebb tanítványa volt a híres Leschetitzky Todor zongora-tanárnak. Egyelőre csak játkörül akarunk szólni, melyet egy elismert s tekintélyes zene-közönségtől vettünk: "Aig lehet pontosabb, tisztább, elegánsabb játékok képzeli, mint az, melyet Essipoff a zongorából elő varazsol. Hallgatunk keil kitűnő technikájának előnyeit, mely nála rendkívüli mértékben kifejlett; inkább énekszerű a játéka, minden egyes hang oly kelemes benomást szül, melytől őt bármely művész megirigyelhené. — Mindamelllett nem hiányzik nála az erő, mert a mily gyönyörű s érzelmeteljes hangokat csak ki a hurokból, olyan óriási szenvedélyű fokozódik az nála s a legterjedesebb hangok aradnak szét a hangszerből ujjai érintése által. — Bámuatba ejt, ha halljuk őt terz és sextett zenetekben, különböző briliáns fogások, káprázató gyors futamok s scálák vételénél. — Olyan kitűnően járja Beethoven és Schubert, mint Chopin és Liszt szerzeményeit. Bármily lelkületes is vagyunk művészetére iránt, azt a benomást nem lehet lenni, melyet játékaival előidéz. A ki őt egyszer hallotta, nem is feleli el soha.

— Országos vásár Debreczenben. A Remete-Antal napi orsz. vásár városunkban f. hó 10-én veszi kezdetét még pedig következő sorrendben 10. 11. és 12-én azaz hétfő, kedd és szerdán bir, gyapjú, méz, dió, stb. továbbá toll, iparcsikk, gabonamérek és mindenféle terményvásár; 15 és 16-án szombat és vasárnap sertésvásár, 17 és 18-án hétfőn és kedden nagy baromvásár.

— A debreczeni tisztviselők önségélyző egyesülete által f. hó 6-án, vagy is vizkereszt-napján délután 5 órakor a város háza nagytanácstermében saját segélyalapja javára szemenyenként 25 krnyi beletéti díj mellett rendezendő nyilvános felolvasásra még egyszer felkértem Debreczen városa minden szépért és nemesért lelkesedő közönségének beces figyelmét. Előadást fog tartani t. Kovács János főiskolai tanár ur egyiptomi utazásáról s az ottani népszokásokról és t. Dr. Schwarzer Viktor tanár ur a levegőről, mely előadás igen érdekes kísérletekkel lesz öszzekötve. E szerint nem csak a megválasztott tárgyak érdekessége hanem az előadók jó hírneve is ele-

büszke volt már akkor is. Meg nem foghaték, hogy egy fiatal ember ily dolgokkal tölti idejét. En rézsemről meg nem foghattam, hogy miért akar a tudományok minden ágában tökéletes lenni. Mert ne gondold, hogy ez a Szalárdy épen kiválólag a természettudományokkal foglalkozott; a politikai tanulmányokra még több időt jötték.

Sokan hitték, hogy Szalárdy megkapja az alispán leányát. Magam is hittem. A fiatal ember családja ellen nem lehetett a kevely urnak semmi kifogása; a Szalárdy-név ép oly rény s ép oly tekintélyes volt ha nem régibb, mint az övé. Az igaz, hogy Szalárdy szegény volt; apja egy félmilliónál többet költött el s fiaira alig maradt egy pár száz holdból álló birtok. Sok nem volt, az bizonyos, de az alispán elég gazdag volt. Hedvig osztályrészétől uriasan megélhettek volna.

Nem történt az, a mit vártunk. Hedvig másnak nevévé lett, férjhez ment Kékhegyi Oszkárhoz, ki meggyénben akkor leggazdagabb fiatal ember volt. Az emberek beszélték, hogy az alispán kényszerítette leányát e házasságra. Nem tudom. Meglehet, hogy az is befolyást gyakorolt Hedvig elhatározására, hogy épen ez időben valami kis öszzekoczsánása volt Szalárdyval. Egyébként, hogy miért és hogyan történt az egész, nem tudom. En csak annyit mondhatok neked, hogy nem csak én, hanem velem együtt sokan bámultunk, mikor Hedvig Kékhegyiné lett.

(Folyt. köv.)

gendő biztosíték arra, hogy a résztvevni szándékozók ép annyira mulattató mint képző szórakozásnak néznek elébe. A közönség nagyobb kényelmére belépti jegyek már mátl kezdve a város-háza szögletén lévő Salzman Lajos ur férfi — divatúru kereskedésében előre is válthatók. Egyidejűleg kérem a résztvevni szándékozók, hogy lehetőleg pontosan megjelentsék szíve-kedjenek. Debreczen, 1881. január 5-én. Az ügyvezető igazgató.

Magyar válasz osztrák hatóságoktól.
A magyar-óvári járásbírósa a Morva-Osztráoni cs. kir. járásbíróshoz egy bizonyos okmány kézbesítése miatt fordult, mire utóbbtól helyes magyar nyelvű válasz érkezett, mely Radvanitz helységre, melyben az okmányoknak át kellett volna adatni Schléziában van es Odeberg cs. k. járásbíróshoz tartozik, a miért is az Osztrau cs. k. járásbírósa azt nem kézbesítheti.

A m. kir. államvasutak igazgatósága tudatja, hogy a IV. csoportba tartozó éves bérleti jegyek nemcsak a budapesti hatvan-szonnok-nagyváradi s nagyvárad-predealai vonalra székre, hanem még a czeleged-szo-noki vonal használatára is jogosítanak. — Az eddig már kiadott éves bérleti jegyek tulajdonosai felkéretnek, hogy jegyeiket az említett vonalra szék beiktatása céljából a m. kir. államvasutak titkári hivatalánál mutassák be. Azok részére, kik a II. III. és IV. csoportba tartozó éves bérleti jegyek közül egy és ugyanazon személyre az egyik két csoportnak jegyeit veszik meg, az egyik csoport jegye fel áron fog kiszolgáltatni.

Szerelmi dráma Tordán. A kolozsvári lapok beszélik e rémes esetet. Gazner Sándor jómódú fiatal polgár a legjobb egyetértésben élt feleségével; frigyüket az ég hat gyermekkel áldotta meg. Történt azonban, hogy a férj unokaöccse, Ferencz szemet vetett a nőre; a férj gyanúsítani kezdte nejét s ennek eredménye lett, hogy a 16 évig együtt élt házaspár most külön vált; a nő hitetlenül elhagyta férjét és háziökörét. Még a múlt hó 12-én Gazner F. kalandos vágya által sarkaltatva, újra kelt s csak ujv estéjén került haza. Amig távol volt, a nőben is felébredt a családjá iránt való kötelesség érzete, hajlamot mutatott a bűnélnéző férjhez visszamenni. A férj tehát jaroget mindennap feleségéhez, (külön laktak) s ugy volt, hogy ujra együtt éljenek. E hir eljutott az unokaöcsé fülébe is, s a bosszú érzet visszavezette Tordára. Ejjel érkezett meg (uj-éjjelen) s egyenesen a nő lakása felé tartott. Zorogtatni kezdett s midőn megduda, hogy a férj feleségénél van betörte az ajtót. A férj elebe ment e szavakkal: „mit keresel itt öcsém?” mire ez azt felelte: „teged bányám” s ezzel pisztolyal fobé lötte unokáját. A gyilkos kifutott a házból, a meglőtt banya utána, de az utcaajtóban összerogyott és kiadta lelkét. A gyilkost elfogták.

Trichines sertések. Bukarestből azon értesítést veszi az „Ung. Post”, hogy ott nem egészséges és jelesen trichines sertések kerültek volna a piacra. Hogy Romániában nem alaptalanul tartják egészségelleneseknek a sertéseket, arról mindennap újabb esetek tanuskodnak a kórházi sertésvesztőgő intézetben. Itt nyanyis naponként több olahországi sertésre nevez deriti ki a viz-gálat, hogy borsókás, s midán ez szalgaférget idéz elő, az ilyen sertések, mint az egészségre veszélyesek kizártnak a fogyasztásból.

A tél Angliában. Londoni hírek szerint az angliai időjárás a legutóbbi napokban igen rosszra fordult. Az egyesült királyság majd minden részéről érkeznek hírek tartós esőkről, áradásokról, hóviharakról. Sheffieldben roppant károkat okozott az árvíz, Attercliffeben a lakóknak az eső emeletre kellett menekülni, Windsorbán mult hó utolsó napján pedig oly sürű hó esett, hogy a reggeli órákban lehetetlen volt az utcákon járni. Keleti Staffordshíreben a folyamok kilyétek medreikből, s több ezer holdat elöntöttek. Kirbystephen és Tenby kerületekben roppant hóviharok dühöngtek, Skócziában pedig még soha oly zord nem volt a tél, mint az idén. A kirkwalli kikötő befagyott, — oly esemény, melyre ama bizonyos legőregb emberek sem emlékeznek. A belföldön folytonosan havazik, míg a tengerpart mentén szitál az eső. A sok esőnek következménye itt-ott földsuszamlás. Így a tenburi és bewleyni vasuti töltés mellett a földcsuszamlás következtében a forgalom egy időre megszakadt.

Külfönelék.

Hány magyar egylet van külföldön? Külföldön 18 magyar egylet létezik. Ezek a következők: a bécsi „Magyar társas kör” 1862 óta könyvtárral; a bécsi „műgyetemi magyar kör” 1867-től fogva; a bécsi „Magyar iparosok egylete” csinos könyvtárral; a „Berlini magyar egylet”, mely 1846 közepén alakult, könyvtárral és segélypénztárral bir; a „Jéni magyar kör” husz év óta áll fenn s könyvtárában 400 kötet van; a „Hallei magyar kör”, mely 1868-ban alakult; a „Hamburgi magyar egylet”, 1867. szept. 7-én keletkezett. Tagjai kereskedők és iparosok; a „Hohenheimi magyar egylet” 1869-ben alakult a gazdasági tanintézet hallgatóiból; a „Zürichi magyar egylet”-et 15 év előtt alakították műgyetemi tanuló. Igen szép könyvtára van. A „Párisi magyar egylet” 1865. márcziusban keletkezett. Jelenleg több hazai lapot járat s vagy ezer kötetre menő könyvtára van. A „Londoni magyar egylet” 1869-ben kölcsönös segélyezésre alakult. Bukarestben a „Hunnia” 1857. óta és „Magyar iparosifjak egylete” 1863; a „Kairói magyar egylet”; a „Konstantinápolyi”, New-Yorki; „Philadelfiai” jelenleg 27 taggal, a „Buenosayresi”, melyet az ott lakó magyarok és osztrákok közösen alapítottak.

Két perczig a — szecsakavágó gépben.
Egy szegény szerencsétlen napzsámos legény rosszul járt a mult héten Pohlitz községben. Szecsakavágó ép mellett alkalmazták s a gyorsan működő gép kés alá szorítá a legény jobb kezét, mely két perczen át apróra vagdaltott, darsbjait ugy találták meg a szecska közt. A legény az első három vágásra elveszté ujait, aztán kézfejére, majd alkarrjára került a sor, mely szintén oda veszett több centiméternyire. Rögtön orvost hozattak, ki a beteghez néhány kérdést intézett: „Hogy esett a dolog?” — „Hát én a szalmát a kés alá toltam s a kés a szalma helyett a kezembé vágódott.” — „S aztán?” — „S aztán ugy potyogott a kezem darabja, mint a vagdalt szalmát.” — „Te persze elajultál.” — „Dehogy ajultam.” — „Nincs lázad?” — „Dehogy van.” — „Tudsz aludni?” — „Hát!” — „Ehetnél?” — „Ha kapok enni.” — „Fáj a karod?” — „Nem.” — A fizkő karját amputálni kellett a könyökig, de ő meg se nyikkant belé. Ez egyszer a jó vér.

A „jövő” lapja. Az „Almanach du Charivari” hatalmasan szatirizálja a riporterek tudósítási hajhászatát és oly lap alakulásáról beszél, mely majd a történeundok előre mondja meg. Ez a „jövő” lapja tudatja a közönséggel, hogy mindenki, ki egy történeundó eseményt mond meg neki: ingyenpéldányt kap és pedig egy tulvájási eseményért 3 óra, egy politikai újdonságért 6 óra, egy szépen sikerült rablójákossgai rémtörténetért vagy valami hatalmas botrányért egész évre. Ennek folytán e lap szerkesztőségében a következő jelenetek fordulnak elő. Egy angol belép: „Szerkesztő ur, én életunt vagyok.” — „Szerencsétlen szerelme folytán?” — „Ördögöt. Spleenem van. Holnap reggel leugrom az ablakról.” — „Helyes, hanem a címét kell kérnem, nehogy előfizetőim valamelyike véletlenül arra menjen és ön össezuza.” — „It a czim. Kérni fogom a tiszteletpéldányt pontosan elküldeni.” — „Sajnáljuk de a tulvájással nem állunk postai összeköttetésben.” — „Tessék a portásomnak küldeni, annak hagyományoztam — a tiszteletpéldányt. — Két barát találkozik az utcán. — „Ah! barátom, M. kisasszony ma csak ugy ragyog!” — „Nagyon természetes. Ehatározta, hogy addig a báltermet nem ha yja, míg magának ferjét nem hódít.” — „És ki az a férj?” — „Máskor a férje.” — Párisban a pincczerek ujévi üdvözléseiket bonbonokkal szokták kísérni, — hogy annál jelelentekegyeb ujévi ajándékra tarthassanak igényt. Midőn egy fukar elé bonbonokat tesz a pincczer, az dühösen felkiált: „Mit — nekem bonbonok? Mikor egyetlen fogam sincs!” — „Engedelmet kérek” — viszonzá a pincczer — jóvő ujévkor majd egy fogszorral együtt batorokodom átnyújtani a bonbonot. . . .

Földalatti vasut New-Yorkban. A vas-pilléreken nyugó földfeletti vasutakat kezdik az általuk előidézett nagy zaj és füst miatt megunni és ujbi egy, a teleptől a központi parkig a londoni minta szerint vezetendő földalatti vasutat terveznek. De eltérőleg a londoni mintától, New-Yorkban két egymás mellett fekvő s csupán egy vékony fal által elválasztott alagutat akarnak építeni. A pálya a Broadway követi, a forgalom fenakadásának s megzavarásának elkerülése végett azon helyek, hol az áások történnek, erős deszkák és gerendákkal fedetnek be, melyeken a kocsik áthaladnak. A nedvesség ellen az alagut falai aszfalttal vonatnak be. Két alagut által a váltakozók jobb ventilációt remélnék elérni. Londonban minden vonat a rossz levegőt a sík vágányra tolja s az nem tud kimenekülni. Egész máskép van ez két alagutnál, különösen ha a mozdonyok erőnyelével láttatnak el olyképen, hogy előbbiek és az alagut fala közt csak igen csekély köz marad. A mozdony tehát az általa elrontott levegőt maga fogja ki-nyomni s a frissenek helyt csinálni, mely nagy erővel nyomuland a vonat után az alagutba. Más szavakkal a vonat ezuttal légszivattyu is lesz. A technika mai színvonalán azonban felesleges a mozdony füstjének eltávolítására eszközöket keresni, a mennyiben elégséges gőzzel működő tűznélküli mozdonyokat, minők a Beamont s Lamm Franco-féle szerkezetűek, használni, vagy még inkább a vonatokat villám erejével továbbítani. Az új pálya állomási a föld alatt tervezvük s az illető utcaszarok egy házában lesznek elhelyezve. Minden 3 perczen egy 800—1000 utast magába fogadó vonat fog indítani. Menetár — tekintet nélkül a távolságra — 4 cents (mintegy 10 krajczár). A vonatok villamosággal lesznek világítva. — Azon körülmény, hogy la londoni földalatti vasutak 1879 ben 60 milliónál több embert (óránként 7272) szállítottak, mindenesetre buzdít. New-York azonban nem oly lakott s ott a verseny sokkal nagyobb levén, olyan bevétel mint Londonban nem várható. —

A régi világból. Előtt Ferencz és neje 1817-ben Erdélyben utazott. Kolozsvárról elutazásuk után Felvinczen kevés ideig megállapodtak, hol tiszteleitokra Aranyoszek főkirálybirája, gr. Kemény Miklós (gr. Kemény Sámuel idősb fia) egy székely néphunpelyt rendezett. Annak folytában, egy kezében poharat tartó s egy szép székely leányt néha átkaroló székely legény tánczközben e verseket is énekl:

Bort iszom én, nem aizez,
Ferencz császár megízet.

Haliván ezt a császár, kérdé a hozzá köze álló főkirálybirótól: „Was sagt er?” A felelet erre volt: „Er sagt, dass Euer Majestät seinem Wein bezahlen werden.” A felsőg mosolyogva viszonzá: „Ja, ja, ich werde zahlen.” S valóban a székely, táncának és énekének, a fejedelem eltávazása után oly szép díjat nyerte, mi kétségen kívül őt még jobb kedvre villanyozta fel.

A szeszies italok barátjaira szomorú a statisztikai adatok, melyek az „ivók” fejére ítélettel mondanak. Angliában az iszákosság, átlag számítva 50000 embert öl meg. köztük 12,000 nőt; Mémeterszág 40,000 áldozattal követi. Oroszországban 10,000, Belgiumban 4000 s Franciaországban 1500 az így elhunytak száma. Amerikában leginkább uralkodik az iszákosság, s 8 év leforgása alatt dr. Eydrest statisztikai kimutatása szerint 500,000 ember vgszett el a különféle borszeszek élvezete következtében. „Hja a amerikaiak mindenben tul akarnak tenni az európaiakon — kiált föl egy francia hírlap.

Tirolli daltársulat. Pár nap óta a Reiner féle tirolli daltársulat tart városunkban előadásokat, Holnap a „Hungária” éttermében énekelnek. Bemeneti díj nincs.

Időjárás január 4-én.

Európában: A depresszió Észak-Oroszországban. A kontinensen elterjedő nagy légnyomás közép része Balkán-félszigeten. Idő általában borus, szelek mérsékelték, kevés csapadék, hőmérséklet északkeleten nagyobbodott.

Hazánkban: Többnyire észak és délkeleti mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet keleten kissé lejjebb, északnyugaton kissé feljebb szállt. Légnyomás kevéssel kisebbedett. Az idő általában felhős, borus, helyenként ködös, helyi csapadékok kis mennyiségben, nyugaton havas esővel.

Kilátás: Hazánkban általában véve többnyire felhős, borus idő várható továbbra is, több helyi csapadékokkal, melyek északnyugaton hóval lesznek inkább. A hőmérséklet keveset fog változni.

Sors húzása.

A hitelsorsjegyek mai húzásánál 2647 sorozat 32 sz. 200,000 forint, a 3010 sorozat 33 sz. 30,000 forint, 3616 sorozat 37 sz. 15,000 forint nyert.

A bécsi díj sorsjegyek mai húzásánál 595 sorozat 31 sz. 200,000 forint, 1122 sorozat 90 sz. 50,000 forint, 307 sorozat 81 sz. 10,000 forint nyert.

Az 1854 ki államsorsjegyek mai húzásánál a következő sorozatszámok húztak ki: 7 73 199 251 276 467 541 563 626 645 759 1175 1377 1600 1692 1697 1940 1971 1988 2645 2664 2876 2881 2938 2944 3045 3079 3086 3170, 3408 3465 3473 3756 3842 3900 3957 3992 és 3997. A nyereményszámok húzása I. évi április esején tartatik meg.

A Dunaszabályozási sorsjegyek (1871) mai húzásánál 150.459 sz. 90,000 forint 175.200 sz. 25,000 forint, 238.264. sz. 10,000 forint, 97.062. sz. 5000 forint és 2633. sz. 1000 forint nyert.

CSARNOK.

Gr. Széchenyi Béla keleti utazásából.

„Midőn gr. Széchenyi és Bálint ur márczius 2-án váratlanul Calcuttába jöttek, má felépültem hirtelen betegségemből. Gr. Széchenyi déli Indiában volt pár heti vadászatra, szerencsével, mert egy tigrist lött.

Ambar Indiában nincs megengedve a vadászat vad elefántokra, mégis kivételkép a kormányzósg engedelmet adott a grófnak erre. Mlyzore dombos vidékén nem ritkaság a vad-elefánt, de tigris kevesebb van. Gróf Széchenyi, ki több hétig a legvadabb dsungelokban nyomozott elefántok után, több ízben akadt ugyan nagyobb csordák utánjárásra és nyomaira, de látni egyet sem láthatott. Egyik nap jelentik a fiatal mlyorei rajal által szolgáltatára átengedett shikarik, hogy egy nagy tigrist nyomoztak ki, mely már néhány ókrót rabolt el. Gróf Széchenyi rögtön megindult a pár shikarival annak felkeresésére.

Ezek a dsungelokon keresztül egy tisz-tásig vezették gr. Széchenyit, hogy ott várja be — mig ők két oldalról megkerülve a dsungelot, a tigrist feleje hajtják.

Nemsokára hogy eltávoloztak, a szemközti oldalról nagy lármát és lövöldözést hallott a gróf, a mint emberei a bambus botokkal verték a nádat; de tigris nem mutatta magát.

Vége egészen hozzá értek a shikarik, és gr. Széchenyi kérdezte őket: nem csalatkoztak-e ama föltevésben, hogy a dsungleok e részében van a tigris? . . . Ezek a legszentebb eskük mellett bizonyították, hogy nem csalatkoztak; a tigris itt van, de nem kel föl. Legczélszerűbb volna odáig lopózkodni, hol a tigris fekszik. Gr. Széchenyi erre megmagyarázták magának az irányt és távolságot, hol a tigris elrejtőzött, s megindult felkeresésére.

Tekintve azt, hogy a tigrisvadászat akkor sem veszélytelen, ha több vadász, és elefántok hátán kísérli meg azt, vakmerőség volt a gróftól, hogy egyedül és gyalog ment a fenevad ellen, mert alig haladt a gr. a dsungel némely sürűbb részein át, midőn egy ritkább helyen — alig 10—12 lépésnyire egy állatot pillantott meg a magas fűben, mi azonban annyira elfedte, miszerint nem lehetett fölsimerni, hogy tigris. Midőn azonban gr. Széchenyi még pár lépést tett feleje — a tigris fölcsudott kábulásából, felemelé fejét s két szikrázó szem villogott a merész vadász felé.

Ez volt a kellő pillanat! Gr. Széchenyinek — mint biztos lövőnek, fegyverét archoz emelni s löni — egy pillanat műve volt. A lövésből vállapon talált állat, egy roppant ugrással amaz irány felé, futott melytén ezelőtt fekdűt eltűnt a sürűben s minden csendes lett.

A gróf néhány pillanatig várva — visszaindult a vadászok felé, kikkel csakhamar ta-

lálkozott, s kik tanácsolták, hogy elefántja kell a vadat tovább nyomozni.

A gróf egy shikarival és a mahallai tehat felmászta egy sietve előhozott elefántra, melynek hátán a szokásos arndá helyett csak két-hálózat volt, a miben megfogódzkodhattak. — Alig hatoltak azonban nagy vigyázzal a sürűbe, midőn — anélkül hogy a legkisebb zörejt hallották volna — a megsebesített tigris az elefánt előtt termett s fejére akart ugrani. Gr. Széchenyi azonban még az állat ugrása közben — egy golyót röptet mellkasába, mitől okvetlen fölfordul — ha nem durranógolyó az; így azonban csak bukfcnzet vetett a levegőben, s hangos ordítással a dsungelba menekült, de az elefánt is megijedt és elvaduva más irányba szaladt. Felőrába került, mig izgatottsága annyira csendesült, hogy vezetőjétek engedelmekedett.

Azonnal ujra a tigris felkeresésére indultak, s hangos ordítása folytán neumsokára föl is lették. Egy harmadik lövésre — mely vékony találat, még tovább menekült, s csak a negyedik golyó — mely szügyébe hatolt, teret le őt végképen.

A vadászok erre az elefánttal közelébe mentek, s kövekkel dobálták; miután a fenevad erre nem mozdult, leszálltak s meggyőződtek, hogy kimult. A tigris egy teljesen kinőtt, s ritka szépségű him — orra hegyétől farktővéig 3.15 méter hosszú. — A lödiját, melyet az indiai kormány minden elejtett tigrisért fizet — a bennszülött vadászoknak engedte át a gróf.

Közgazdaság.

Piaczi árak a heti vásáron.

1 hectoliter buza	7.82—8.94
1 „ kétszeres	7.08—7.72
1 „ rozs	5.86—6.52
1 „ árpa	3.34—3.66
1 „ zab	1.96—2.44
1 „ tengeri	3.34—3.90
1 „ köles	4.56—4.88
1 „ köles kása	10.57
1 „ zsák burgonya	1.30
100 kilo szalonna	54, 55, 56.
100 kilo háj	54, 55, 56.

A budapesti terménycsarnok fávürgönye.

— Budapest jan. 4. —

Buzában mérsékelt kínálat és kedvező vételkér mellett a forgalom 10,000 métermázsára rugott; e mennyiség tegnapozt kepest 5—10 kral drágábban adatott el.

Mai magvak közül rozs kivételre keresett volt; ára 10 kral emelkedett, tengeri csekély hozatal folytán szilárdabb, árpa és zab ára változatlan.

Hivatalosan jegyztetett:

S z o k v á n y b u z a tavaszra 11.72 — 11.75.
B á n s á g i t e n g e r i 1881. május-juniusra 6.10—6.12.
S z o k v á n y z a b t a v a z s z a 6.38—6.42 frt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

5. Bérlet 1. szám.
Csüt. rtök, január 6.
Sárga csikó
népszínmű 3 felv.

Erték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.

— Január 4. —

	Utolsó áraknál	Pénz Ára
Magyar vasuti kölcsön	125.25	125.50
„ 1869. keleti v. áll. kötv. 5%	85.50	83.50
„ 1873. „ ar. v. ezb. „	100.00	100.50
„ 1876. „ arb. „	86.50	87.00
„ nyereménykölcsön 100 frt	108.50	108.75
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	107.50	108.00
1871 ki magyar államkölcsön 5%	102.50	103.00
1873 ki „	102.50	103.00
Magyar aranyár. adóm. 6%	110.15	110.30
Földterhermentes. kötv. magy. 5%	97.00	97.75
„ temesi „	96.00	96.00
„ Horv. orsz. 5%	97.25	98.25
„ erdélyi 5%	91.25	91.75
Magy. jelz. urb. váltás. kötv. 5%	94.75	95.50
Szöllőfészma váltás. kötvény „	103.50	104.00
Pestvárosi kölcsön 1870-ből 6%	103.50	104.00
„ 1871-ből „	103.50	104.00
Budapesti kölcsön 1880. „	99.75	100.00
Magyar áll. hitelbank részv. „	263.00	263.50
Osztrák magyar bank részv. „	820.00	825.00
Első hazai takarékpénztár „	3825.00	3830.00
Magyar földhitelintézet zálogiev. 5%	101.50	102.00
„ „ 5%	99.75	100.00
„ „ 4%	92.50	92.75
Osztrák hitelintézet sorsjegy „	—	—
Cs. kir. arany (vert) „	5.55	5.57
Osztrák magyar 8 frtos arany „	9.37	9.39
20 frankos arany „	9.37	9.39
Nemet birod. bankjegy 100 m. „	58.05	58.10

Szerkesztői üzenet.

Egy névtelen panaszkozónak. Névtelenül hoznánk beklüdtö panaszoknak és vádának nem szokunk helyet adni lapunkban. Ezt ismételve ajánljuk figyelmébe annak a ki most már másodizben küldött be szerkesztőségünk-höz a kath. leányiskolára vonatkozó panaszt. A ki a nyilvánosság előtt akar fölszólalni, az ne bujjék a névtelenség palástja alá.

A „Magyar Polgár” szerkesztőségének Kolozsvárt, Kérjük cserépeldányunkat viszonozni

Felelős szerkesztő: Kutsal Imre.
Főszerkesztő: Vértess Arnold.

